Ngôn Ngữ Java REVIEW

Tổng quan về công nghệ Java

Nội dung

- Lịch sử phát triển
- Công nghệ Java
- Các dạng chương trình Java
- Đặc điểm của Java
- Máy ảo Java (Java Virtual Machine)
- · Viết, dịch, thực thi chương trình HelloWorld
- Môi trường, công cụ: giới thiệu một số IDE phổ biến

Lịch sử phát triển

• 1991: Sun Microsystems phát triển OAK nhằm mục đích viết phần mềm điều khiến (phần mềm nhúng) cho các sản phẩm gia dụng.

• 1995: internet bùng nổ, phát triển mạnh. Sun phát triển OAK và giới thiệu ngôn ngữ lập trình mới tên Java

• Java là ngôn ngữ hướng dọi tượng tựa C, C++

Lịch sử phát triển Java Development Kit (JDK)

- Môi trường phát triển và thực thi do Sun Microsystems cung cấp (http://java.sun.com)
- Bao gồm phần mềm và công cụ giúp compile, debug and execute ứng dụng.

✓ JDK 1.0

- 1996

✓ JDK 1.1

- 1997

✓ JDK 1.2 (Java 2)

- 1998

✓ JDK 1.3

- 2000

✓ Java 1.4

-2002

✓ Java 5 (1.5)

- 2004

✓ Java 6

- 2006

✓ Java SE 7

-2011

✓ Java SE 8

~2013 ~2014

Java Development Kit (JDK)

- Bao gồm
 - ✓ javac Chương trình dịch chuyển mã nguồn sang bytecode
 - ✓ java Bộ thông dịch: Thực thi java application
 - ✓ appletviewer Bộ thông dịch: Thực thi java applet mà không cần sử dụng trình duyệt như Nestcape, hay IE, v.v.
 - ✓ javadoc Bộ tạo tài liệu dạng HTML từ mã nguồn và chú thích Lập trình trên thiế

Java Development Kit (JDK)

• Bao gồm

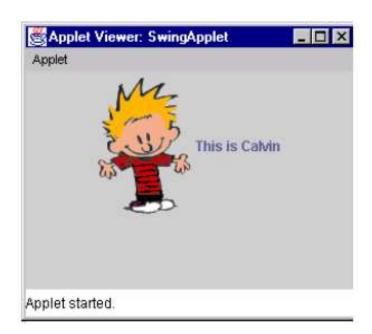
✓ jdb Bộ gỡ lỗi (java debuger)

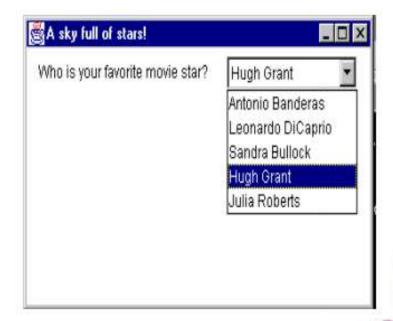
✓ javap Trình dịch ngược bytecode

Công nghệ Java

- Công nghệ:
 - ✓ Ngôn ngữ lập trình
 - ✓ Môi trường thực thi và triển khai
 - ✓ Môi trường phát triển
- Công nghệ J2SE (Java 2 Standard Edition)
- Công nghệ J2EE (Java 2 Enterprise Edition)
- Công nghệ J2ME(Java 2 Micro Edition)

Applets

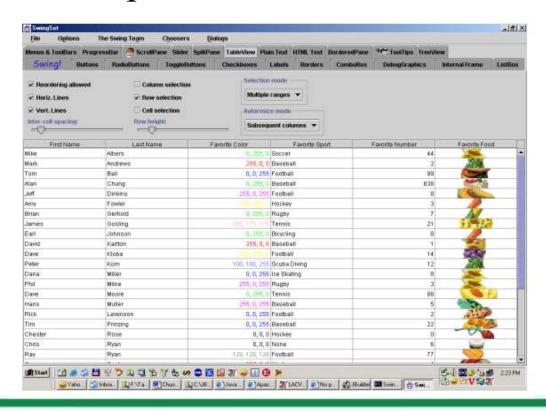

Console Applications

```
C:\>java Arraytest
1
2
3
4
5
C:\>_
```

Úng dụng Desktop

• Úng dụng Web

Một dạng phần mềm nhúng

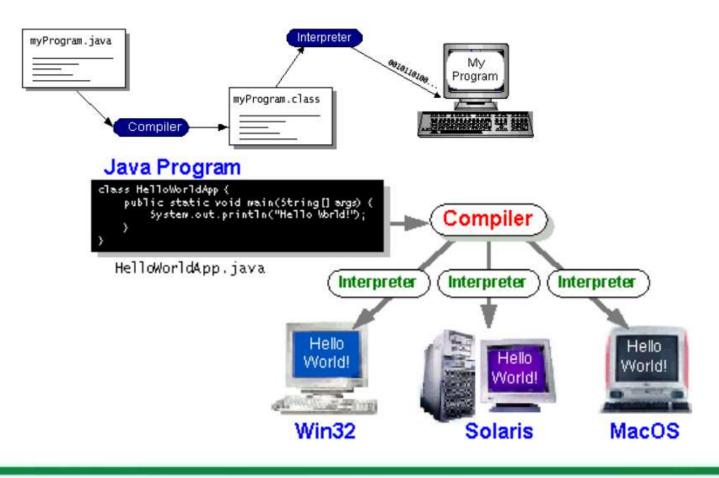

Đặc điểm Java

- Tựa C++, hướng đối tượng hoàn toàn.
- Khả chuyển, độc lập nền.
- Thông dịch (vừa biên dịch vừa thông dịch).
- Cơ chế giải phóng bộ nhớ tự động.
- An toàn, bảo mật.

Dịch và thực thi chương trình Java

Java Virtual Machine

- Là phần mềm dựa trên cơ sở máy tính ảo.
- Có thể xem như 1 hệ điều hành thu nhỏ.
- Cung cấp môi trường thực thi cho chương trình java (độc lập nền)
- Hình thành 1 lớp trừu tượng:
 - Phần cứng máy tính bên dưới
 - ➤ Hệ điều hành
 - ➤ Mã đã biên dịch
- Chương trình java chỉ chạy khi có JVM
- JVM đọc và thực thi từng câu lệnh java

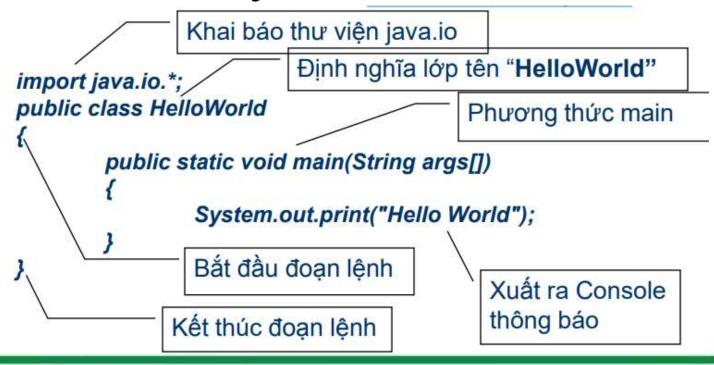
Giải phóng bộ nhớ (Garbage Collection)

- Java cung cấp một tiến trình mức hệ thống để theo dõi việc cấp phát bộ nhớ
- Garbage Collection
 - Đánh dấu và giải phóng các vùng nhớ không còn được sử dụng
 - Được tiến hành tự động
 - Cơ chế hoạt động phụ thuộc vào các phiên bản máy
 ảo

Môi trường, công cụ

- Môi trường phát triển và thực thi của Sun JDK 7
- IDE (Integrated Development Environment)
 - Jcreator Pro 5.0
 - NetBeans 7.0
 - Eclipse 3.7
 - o JBuilder 2008

 Dùng Notepad soạn thảo đoạn lệnh bên dưới và lưu lại với tên HelloWorld.java

- Biên dịch: dùng chương trình javac *C:\> javac HelloWorld.java*
- Biên dịch thành công tạo ra tập tin có đuôi .class (HelloWorld.class)
- Thông dịch (thực thi): dùng chương trình java C:\> java HelloWorld

- Lưu ý: Phải khai báo đường dẫn chỉ đến thư mục cài đặt java, và thư mục chứa các class cần thực thi
- Ví dụ:

 $C: \gt set\ path = C: \gt jdk1.5 \gt bin \gt$

 $C: \gt{set\ classpath} = D: \verb{\ThucHanhJava} BT1$

TestGreeting.java:

```
import java.io.*;
public class TestGreeting
{
    public static void main(String[]
    args)
    {
        Greeting gr = new Greeting();
        gr.greet();
}
```

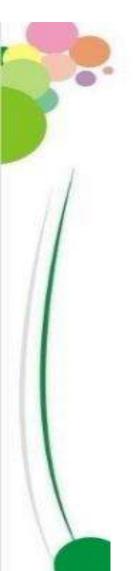
Greeting.java:

```
public class Greeting
{
    public void greet()
    {
       System.out.print("Hello World");
    }
}
```

- Biên dịch TestGreeting.java javac TestGreeting.java
- Greeting.java được biên dịch tự động
- Thực hiện java TestGreeting
- Kết quả *Hello World*

- Được nhúng trong một ứng dụng khác (web browser)
- Có giao diện hạn chế (đồ họa)
- Không truy cập được tài nguyên của client

Applet đơn giản

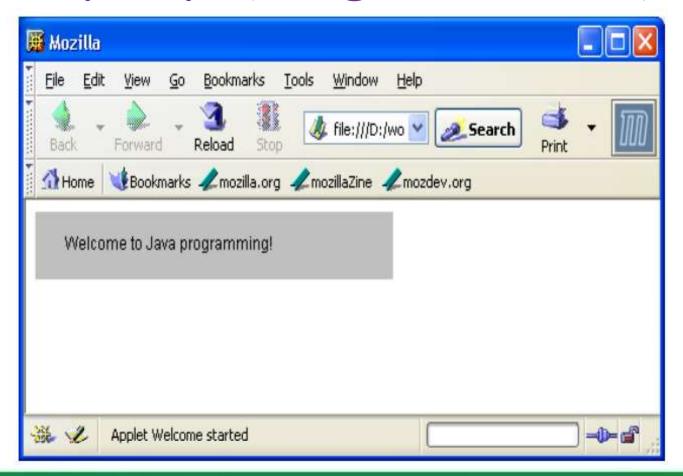
Welcome.java:

```
// Java packages
import java.awt.Graphics;
import java.applet.Applet;
public class Welcome extends Applet
   public void paint(Graphics g)
        // call superclass version of method paint
        super.paint(g);
        // draw a String
        g.drawString("Welcome to Java programming!", 25, 25);
```

Nhúng vào trang web

Thực hiện (trong web browser)

Thực hiện

appletviewer Welcome.html

Căn bản về ngôn ngữ Java

Nội dung

- Biến & Hằng
- Kiểu dữ liệu (kiểu cơ sở, kiểu tham chiếu)
- Toán tử, biểu thức
- Các cấu trúc điều khiển (chọn, rẽ nhánh, lặp)
- Lớp bao kiểu cơ sở
- Phương thức và cách sử dụng
- Một số ví dụ minh họa

Biến

- Biến là một vùng nhớ lưu các giá trị của chương trình
- Mỗi biến gắn với 1 kiểu dữ liệu và 1 định danh duy nhất là tên biến
- Tên biến phân biệt chữ hoa và chữ thường. Tên biến bắt đầu bằng 1 dấu _, \$, hay 1 ký tự, không được bắt đầu bằng 1 ký số.
- Khai báo ; = ;
- Gán giá trị = ;
- Lưu ý: trong java nếu lúc khai báo không khởi tạo giá trị cho biến thì nó sẽ nhận 1 giá trị mặc định. Mỗi kiểu dữ liệu có 1 kiểu dữ liệu mặc định khác nhau.

Hằng

- Là một giá trị bất biến trong chương trình
- Tên đặt theo qui ước như tên biến
- Được khai báo dùng từ khóa final, và thường dùng tiếp vĩ ngữ đối với các hằng số (l, L, d, D, f, F)
- Ví dụ: final int x = 10; // khai báo hằng số nguyên x = 10 final long y = 20L; // khai báo hằng số long y = 20
- · Hằng ký tự: đặt giữa cặp nháy đơn ""
- · Hằng chuỗi: là một dãy ký tự đặt giữa cặp nháy đôi ""

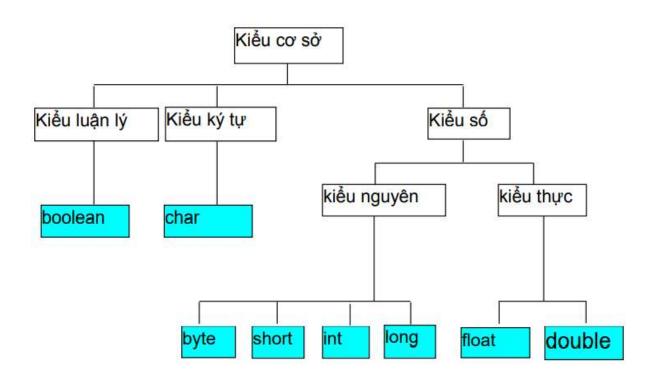
Hằng ký tự đặc biệt

Ký tự	Ý nghĩa
\b	Xóa lùi (BackSpace)
\t	Tab
\n	Xuống hàng
\r	Dấu enter
\"	Nháy kép
\'	Nháy đơn
\\	\\
\f	Đẩy trang
\uxxxx	Ký tự unicode

- Kiểu dữ liệu cơ sở (primitive data type)
- Kiểu dữ liệu tham chiếu (reference data type)

Kiểu dữ liệu cơ sở

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

Kiểu	Kích thước (bits)	Giá trị	Giá trị mặc định
boolean	[Note: The representation of a boolean is specific to the Java Virtual Machine on each computer platform.]	true và false	false
char	16	'\u0000' to '\uFFFF' (0 to 65535)	null
byte	8	-128 to +127 ($-2^7 \text{ to } 2^7 - 1$)	0
short	16	-32,768 to +32,767 (-2 ¹⁵ to 2 ¹⁵ - 1)	0
int	32	-2,147,483,648 to +2,147,483,647 (-2 ³¹ to 2 ³¹ - 1)	0
long	64	-9,223,372,036,854,775,808 to +9,223,372,036,854,775,807 (-263 to 263 – 1)	OI
float	32	1.40129846432481707e-45 to 3.4028234663852886E+38	0.0f
double	64	4.94065645841246544e-324 to 1.7976931348623157E+308	0.0d

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

- Chuyển đổi kiểu dữ liệu: khi có sự không tương thích về kiểu dữ liệu (gán, tính toán biểu thức, truyền đối số gọi phương thức)
 - ✓ Chuyển kiểu hẹp (lớn → nhỏ): cần ép kiểp = (kiểu dữ liệu);
 - ✓ Chuyển kiểu rộng (nhỏ → lớn): tự động chuyển

```
byte----> short.

int ----> long ----> float ----> double
```

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

• <u>Lưu ý</u>

- 1. Không thể chuyển đổi giữa kiểu **boolean** với **int** và ngược lại.
- 2. Nếu 1 toán hạng kiểu double thì "Toán hạng kia chuyển thành double"
 - **Nếu** 1 toán hạng kiểu **float** thì "Toán hạng kia chuyển thành **float**"
 - **Nếu** 1 toán hạng kiểu **long** thì "Toán hạng kia chuyển thành **long**"
 - Ngược lại "Tất cả chuyển thành int để tính toán"

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

Ví dụ minh họa

- 1. byte x = 5;
- 2. byte y = 10;
- 3. byte z = x + y;

// Dòng lệnh thứ 3 báo lỗi chuyển kiểu cần sửa lại

// byte z = (byte)(x + y);

Kiểu dữ liệu tham chiếu

- Kiểu mảng
 - ✓ Mảng là tập hợp các phần tử có cùng tên và cùng kiểu dữ liệu.
 - ✓ Mỗi phần tử được truy xuất thông qua chỉ số
 - Khai báo mảng
 - <kiểu dữ liệu>[] <tên mảng> ; // mảng 1 chiều
 - <kiểu dữ liệu> <tên mảng>[]; // mảng 1 chiều
 - <kiểu dữ liệu>[][] <tên mảng>; // mảng 2 chiều
 - <kiểu dữ liệu> <tên mảng>[][]; // mảng 2 chiều

Kiểu dữ liệu tham chiếu (tt)

Khởi tạo

```
int arrInt[] = {1, 2, 3};

char arr Char[] = {,,a", ,,b", ,,c"};

String arrString[] = {"ABC", "EFG", "GHI"};
```

Cấp phát & truy cập mảng

int arrInt = **new** int[100]; int arrInt[100]; // Khai báo này trong Java sẽ bị báo lỗi. Chỉ số mảng **n** phần tử: từ **0** đến **n-1** Lập trình trên thiết bị

Kiểu dữ liệu tham chiếu (tt)

- Kiểu đối tượng
- Khai báo đối tượng;
 - < kiểu đối tượng> < biến ĐT>;
- Khởi tạo đối tượng = new ;
 - <kiểu đối tượng> <biến DT>= **new** <kiểu đối tượng>;
- Truy xuất thành phần đối tượng...
 -
biến đối tượng>.<thuộc tính>
 - <biển đối tượng>.<phương thức>

Toán tử, biểu thức

• Toán tử số học

Toán tử	Ý nghĩa	
+	Cộng	
_	Trừ	
*	Nhân	
/	Chia nguyên	
%	Chia du	
++	Tăng 1	
	Giảm 1	

• Phép toán trên bit

Toán tử	Ý nghĩa	
&	AND	
	OR	
^	XOR	
<<	Dịch trái	
>>	Dịch phải	
~	Bù bit	

• Toán tử quan hệ và logic

Toán tử	Ý nghĩa	
=	So sánh bằng	
!=	So sánh khác	
>	So sánh lớn hơn	
<	So sánh nhỏ hơn	
>=	So sánh lớn hơn hay bằng	
<=	So sánh nhỏ hơn hay bằng	
	OR (biểu thức logic)	
&&	AND (biểu thức logic)	
!	NOT (biểu thức logic)	

Toán tử gán

Toán tử	Ví dụ	Ý nghĩa
=	a = b	Gán a = b
+=	a += 5	a = a + 5
_=	a -= 10	b = b - 10
*=	c *= 3	c = c * 3
/=	d /= 2	d = d/3
⁰ / ₀ =	e %= 4	e = e%4

Toán tử điều kiện

Cú pháp: <điều kiện>? <biểu thức 1>: < biểu thức 2>

- Ví dụ:
 - int x = 10;
 - int y = 20;
 - int Z = (x < y)? 30 : 40;
 - $\frac{1}{k}$ // $\frac{1}{k}$ quả z = 30 do biểu thức (x < y) là đúng

```
    Cấu trúc if ... else
    Dạng 1: if (<điều_kiện>) {
        </khối_lệnh>;
        }

    Dạng 2: if (<điều_kiện>) {
        </khối_lệnh1>;
        }
        else {
        </khối_lệnh2>;
```

• Cấu trúc switch ... case

• Cấu trúc lệnh nhảy jump: dùng kết hợp nhãn (label) với từ khóa break và continue để thay thế cho lệnh goto (trong C).

```
• Ví dụ:
label:
for (...) {
  for (...) {
   if (<biểu thức điều kiện>)
      break label;
  else
      continue label;
```

Lớp bao kiểu dữ liệu cơ sở

Data type	Wrapper Class (java.lang.*)	Ghi chú
boolean	Boolean	
byte	Byte	1.Gói (package): chứa nhóm nhiều class. 2.Ngoài các Wrapper Class, gói java.lang còn cung cấp các lớp nền tảng cho việc thiết kế ngôn ngữ java như: String, Math,
short	Short	
char	Character	
int	Integer	
long	Long	
float	Float	
double	Double	

Hướng đối tượng trong Java

Nội dung

- ·Các khái niệm cơ bản về lớp, đối tượng.
- · Lớp và đối tượng trong java.
- Tính đóng gói.
- •Tính kế thừa.
- Tính đa hình.
- •Interface.

Các khái niệm cơ bản

- Đối tượng (object): trong thế giới thực khái niệm đối tượng có thể xem như một thực thể: người, vật, bảng dữ liệu,...
 - ✓Đối tượng giúp hiểu rõ thế giới thực
 - ✓ Cơ sở cho việc cài đặt trên máy tính
 - ✓ Mỗi đối tượng có định danh, thuộc tính, hành vi Ví dụ: đối tượng sinh viên MSSV: "TH0701001"; Tên sinh viên: "Nguyễn Văn A"
- Hệ thống các đối tượng: là 1 tập hợp các đối tượng
 - ✓ Mỗi đối tượng đảm trách 1 công việc
 - ✓ Các đối tượng có thể trao đổi thông tin với nhau
 - ✓ Các đối tượng có thể xử lý song song, hay phân tán

Các khái niệm cơ bản

- Lớp (class): là khuôn mẫu (template) để sinh ra đối tượng. Lớp là sự trừu tượng hóa của tập các đối tượng có các thuộc tính, hành vi tương tự nhau, và được gom chung lại thành 1 lớp.
- Ví dụ: lớp các đối tượng Sinhviên
 - Sinh viên "Nguyễn Văn A", mã số TH0701001
 - o 1 đối tượng thuộc lớp Sinhviên
 - Sinh viên "Nguyễn Văn B", mã số TH0701002
 - o là 1 đối tượng thuộc lớp Sinhviên
- Đối tượng (object) của lớp: một đối tượng cụ thể thuộc 1 lớp là 1 thể hiện cụ thể của 1 lớp đó.

Khai báo lóp

```
class < Class Name >
{
```

- < danh sách thuộc tính >
 - < các khởi tạo >
 - < danh sách các phương thức>

• Thuộc tính: các đặc điểm mang giá trị của đối tượng, là vùng dữ liệu được khai báo bên trong lớp

```
class < Class Name>
{
      < tiền tố > < kiểu dữ liệu > < tên thuộc tính >;
}
Kiểm soát truy cập đối với thuộc tính
* public: có thể truy xuất từ bất kỳ 1 lớp khác.
```

* protected: có thể truy xuất được từ những lớp con.

* private: không thể truy xuất từ 1 lớp khác.

Phương thức: chức năng xử lý, hành vi của các đối tượng.

```
class < Class Name> {
...
< tiền tố > < kiểu trả về > < tên phương thức > (<
các đối số >){
...
```

- public: có thể truy cập được từ bên ngoài lớp khai báo.
- **protected**: có thể truy cập được từ lớp khai báo và các lớp dẫn xuất (lớp con).
- private: chỉ được truy cập bên trong lớp khai báo.
- static: phương thức lớp dùng chung cho tất cả các thể hiện của lớp, có thể được thực hiện kế cả khi không có đối tượng của lớp
- final: không được khai báo chồng ở các lớp dẫn xuất.
- **abstract**: không có phần source code, sẽ được cài đặt trong các lớp dẫn xuất.
- synchronized: dùng để ngăn những tác động của các đối tượng khác lên đối tượng đang xét trong khi đang đồng bộ hóa. Dùng trong lập trình multithreads.

```
Ví dụ 1: class Sinhvien {

// Danh sách thuộc tính

String maSv, tenSv, dcLienlac;
int tuoi;

...

// Danh sách các khởi tạo

Sinhvien(){}

Sinhvien (...) { ...}

...

// Danh sách các phương thức

public void capnhatSV (...) { ...}

public void xemThongTinSV() { ...}
```

```
// Tạo đối tượng mới thuộc lớp Sinhvien
Sinhvien\ sv = new\ Sinhvien();
// Gán giá trị cho thuộc tính của đối tượng
sv.maSv = "TH0601001";
sv.tenSv = "Nguyen Van A";
sv.tuoi = "20";
sv.dcLienlac = "KP6, Linh Trung, Thu Duc";
// Gọi thực hiện phương thức
sv.xemThongTinSV();
```

```
Ví dụ 2:
class Sinhvien {
// Danh sách thuộc tính
  private String
                             maSv:
   String tenSv, dcLienlac;
   inttuoi;
Sinhvien sv = new Sinhvien();
sv.maSv = "TH0601001"; /* Lỗi truy cập thuộc tính private
                             từ bên ngoài lớp khai báo */
Sv.tenSv = "Nguyen Van A";
```

• Khởi tạo (constructor): là một loại phương thức đặc biệt của lớp, dùng để khởi tạo một đối tượng.

Dùng để khởi tạo giá trị cho các thuộc tính của đối tượng.

Cùng tên với lớp.

Không có giá trị trả về.

Có thể có tham số hoặc không.

• Lưu ý: Mỗi lớp sẽ có 1 constructor mặc định (nếu ta không khai báo constructor nào). Ngược lại nếu ta có khai báo 1 constructor khác thì constructor mặc định chỉ dùng được khi khai báo tường minh.

```
Ví dụ 1
 class Sinhvien {
   // Không có định nghĩa constructor nào
 // Dùng constructor mặc định Sinhvien
 sv = new Sinhvien();
```

```
Ví dụ 2:
class Sinhvien
   // không có constructor mặc định
Sinhvien() {...}
Sinhvien sv = new Sinhvien();
// lỗi biên dịch
class Sinhvien
   ''' khai báo constructor mặc định
Sinhvien (){}
Sinhvien (< các đối số >) {...}
Sinhvien\ sv = new\ Sinhvien();
```

Phương thức khai báo chồng (overloading method): Việc khai báo trong một lớp nhiều phương thức có cùng tên nhưng khác tham số (khác kiểu dữ liệu, khác số lượng tham số) gọi là khai báo chồng phương thức.

```
Ví dụ: class Sinhvien

{ ...

    public void xem Thong TinSV() {...}

    public void xem Thong TinSV (String psMaSv)

    {...}
```

Tham chiếu this: là một biến ẩn tồn tại trong tất cả các lớp, this được sử dụng trong khi chạy và tham khảo đến bản thân lớp chứa nó.

```
Ví dụ: class Sinhvien{
    String maSv, tenSv, dcLienlac;
    int tuoi;
    ...
    public void xemThongTinSV() {
        System.out.println (this.maSv);
        System.out.println (this.tenSv);
        ...
}
```

Tính đóng gói

• Đóng gói: nhóm những gì có liên quan với nhau vào thành một và có thể sử dụng một cái tên để gọi.

• Ví dụ:

- ✓ Các phương thức đóng gói các câu lệnh.
- ✓ Đối tượng đóng gói dữ liệu và các hành vi/phương thức liên quan.
- (Đối tượng = Dữ liệu + Hành vi/Phương thức)

Tính đóng gói

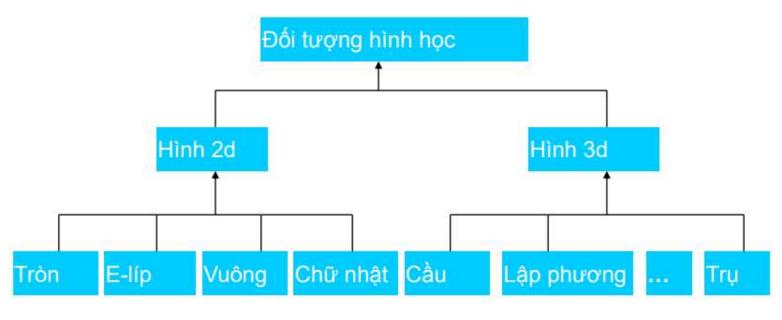
Đóng gói dùng để che dấu một phần hoặc tất cả thông tin, chi tiết cài đặt bên trong với bên ngoài.

```
Ví dụ: khai báo các lớp thuộc cùng gói trong java package ; // khai báo trước khi khai báo lớp class < tên lớp >
```

(

•••

- Thừa hưởng các thuộc tính và phương thức đã có
- Bổ sung, chi tiết hóa cho phù hợp với mục đích sử dụng mới
 - ✓ Thuộc tính: thêm mới
 - Yhương thức: thêm mới hay hiệu chỉnh

Tính kế thừa (tt)

Lớp dẫn xuất hay lớp con (SubClass) Lớp cơ sở hay lớp cha (SuperClass)

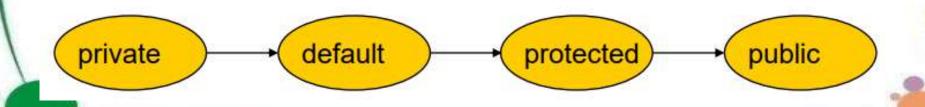
Lớp con có thể kế thừa tất cả hay một phần các thành phần dữ liệu (thuộc tính), phương thức của lớp cha (public, protected, default)

Dùng từ khóa extends.

```
Ví dụ: class nguoi { ... }
class sinhvien extends nguoi { ... }
```

Lưu ý: default không phải là 1 từ khóa

- Phương thức định nghĩa lại (Overriding Method)
 - ✓ Được định nghĩa trong lớp con
 - ✓ Có tên, kiểu trả về & các đối số giống với phương thức của lớp cha
 - ✓ Có kiểu, phạm vi truy cập "lớn hơn" phương thức trong lớp cha

·Ví dụ:

```
abstract class Hinhhoc { ...
    public float tinhdientich() {
        return 0;
    }
    ...
}

class HinhVuong extends Hinhhoc {
    private int canh;
    public float tinhdientich() {
        return canh*canh;
    }
    ...
}
```

Chỉ có thể **public** do phương thức tinhdientich() của lớp cha là **public**


```
class HinhChuNhat extends HinhVuong
{
    private int cd;
    private int cr;
    public float tinhdientich() {
        return cd*cr;
    }
    ...
}
```

Chỉ có thể **public** do phương thức tinhdientich() của lớp cha là **public**

• **Lớp nội:** là lớp được khai báo bên trong 1 lớp khác. Lớp nội thể hiện tính đóng gói cao và có thể truy xuất trực tiếp biến của lớp cha.

```
Ví dụ: public class A {

// ...

int static class B {

// ...

int public B(int par_1)

{

field_2 = par_1 + field_1;
}
}
```

• **Lớp final**: là lớp không cho phép các lớp khác dẫn xuất từ nó hay lớp final không thể có lớp con.

Định nghĩa dùng từ khóa final

```
public final class A
```

. .

- Lớp trừu tượng: là lớp dùng để thể hiện sự trừu tượng hóa ở mức cao.
- Ví dụ: lớp "Đối tượng hình học", "Hình 2D", "Hình 3D" (Ví dụ định nghĩa lớp các đối tượng hình học cơ bản)
- Phương thức finalize() của lớp Object protected void finalize(): được "Bộ thu gom rác" gọi tự động khi nhận ra không còn tham chiếu nào đến đối tượng đang xét.

Tính đa hình

```
Ví dụ:
class A_Object {
// ...
void method_1() {
// ...
}
class B_Object extends A_Object {
// ...
void method_1() {
// ...
}
```



```
class C {
        public static void main(String[] args) {
                A Object arr Object = new A Object[2];
                        B Object var 1 = new B Object();
                arr Object[0] = var 1; -
                A Object var 2;
                for (int i=0; i<2; i++) {
                                              Phần tử đầu tiên của
                        var_2 = arr_Object[i]; mång arr_Object[0] tham chiệu đến 1 đội
                        var 2.method 1();
                                              tượng kiểu Object dẫn
xuất từ A_Object

    Với i = 0 thì biến var_2 có kiểu là B_Object, và lệnh

  var 2.method 1() sẽ gọi thực hiện phương thức method 1 của
  lớp B Object.

    Với i = 1 thì biến var_2 có kiểu là A_Object, và lệnh

  var 2.method 1() sẽ gọi thực hiện phương thức method 1 của
  lớp A Object.
```

Giao tiếp - Interface

- Interface: giao tiếp của một lớp, là phần đặc tả (không có phần cài đặt cụ thể) của lớp, nó chứa các khai báo phương thức và thuộc tính để bên ngoài có thể truy xuất được. (java, C#, ...)
 - ✓ Lớp sẽ cài đặt các phương thức trong interface.
 - ✓ Trong lập trình hiện đại các đối tượng không đưa ra cách truy cập cho một lớp, thay vào đó cung cấp các interface. Người lập trình dựa vào interface để gọi các dịch vụ mà lớp cung cấp.
 - ✓ Thuộc tính của interface là các hằng và các phương thức của giao tiếp là trừu tượng (mặc dù không có từ khóa abstract).

Ví dụ:

```
// Định nghĩa một interface Shape trong tập tin shape.java public interface Shape

{
    // Tính diện tích
    public abstract double area();
    // Tính thể tích
    public abstract double volume();
    // trả về tên của shape
```

public abstract String getName();

```
// Lóp Point cài đặt/hiện thực interface tên shape.

// Định nghĩa lớp Point trong tập tin Point.java

public class Point extends Object implements Shape {

protected int x, y;

// Tọa độ x, y của 1 điểm

// constructor không tham số.

public Point() {

setPoint(0, 0);

}

// constructor có tham số.

public Point(int xCoordinate, int yCoordinate) {

setPoint(xCoordinate, yCoordinate);
}
```

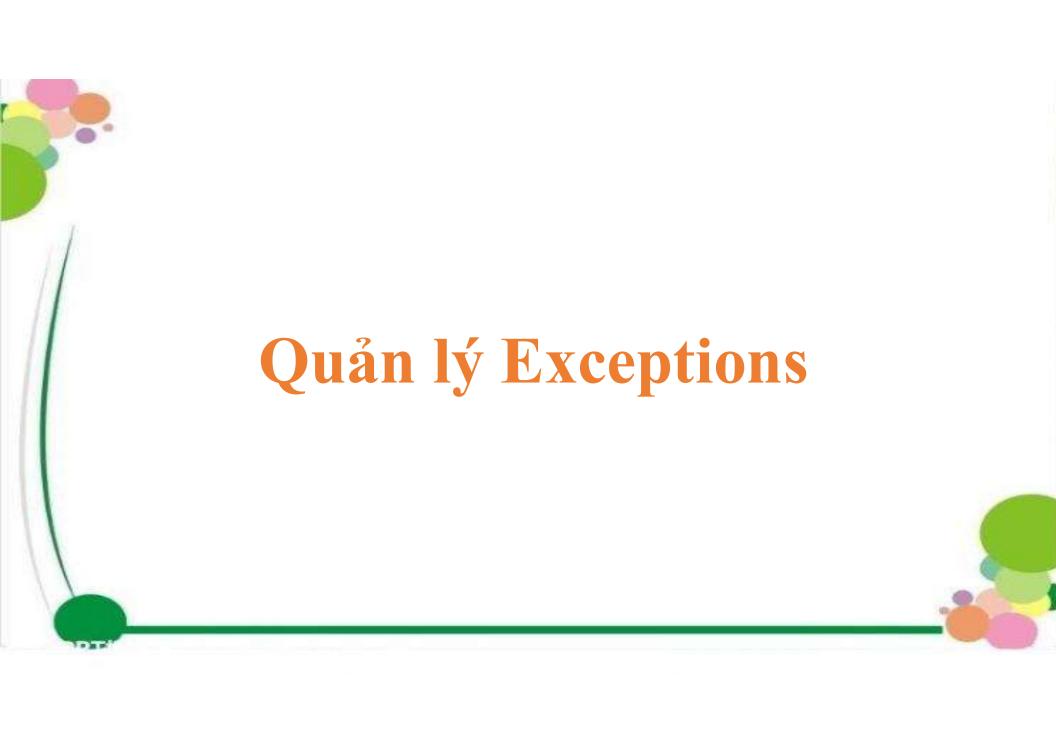
```
// Thể hiện tọa độ của 1 điểm dưới dạng chuỗi public String toString() {
    return "[" + x + ", " + y + "]";
    }
    // Tính diện tích public double area() {
        return 0.0;
    }
    // Tính thể tích public double volume() {
        return 0.0;
    }
```

```
// trả về tên của đối tượng shape public String getName() { return "Point"; } } // end class Point
```

· Kế thừa giao diện

```
public interface InterfaceName extends interface1,
interface2, interface3
```

{
// ...

NỘI DUNG

- Giới thiệu về Exception
- Kiểm soát Exception
- Ví dụ minh họa
- Thư viện phân cấp các lớp Exception

Giới thiệu về Exception

```
Ví dụ 1:

...

int x = 10;

int y = 0;

float z = x/y;

System.out.print("Ket qua la:" + z);

...
```

Dòng lệnh thứ 3 có lỗi chia cho 0, vì vậy đoạn chương trình kết thúc và dòng lệnh thứ 4 xuất kết quả ra màn hình không thực hiện được.

Giới thiệu về Exception

```
Ví dụ 2:
```

Dòng lệnh trên có khả năng xảy ra lỗi đọc file (chẳng hạn khi file không có trên đĩa)

Giới thiệu về Exception

- Exception
 - ✓ Dấu hiệu của lỗi trong khi thực hiện chương trình
 - ✓ ví dụ: lỗi chia cho 0, đọc file không có trên đĩa, ...
- Quản lý Exception (Expcetion handling)
 - ✓ Kiểm soát được lỗi từ những thành phần chương trình
 - ✓ Quản lý Exception theo 1 cách thống nhất trong những project lớn
 - √ Hạn chế, bỏ bớt những đoạn source code kiểm tra lỗi trong chương trình.

Kiểm soát Exception

Ví dụ 1:

```
int x = 10;
int y = 0;
float z = x/y;
System.out.print("Ket qua la:" + z);
}
catch(ArithmeticException e) {
   System.out.println("Loi tinh toan so hoc")
}
```

Ví dụ 2:

```
void docfile(String filename) throws
IOException {
    ...
    FileInputStream fin = new
    FileInputStream(filename);
    ...
```

Hoặc

```
void docfile(String filename) { ...
    try {
        ...
        FileInputStream fin = new
        FileInputStream(filename);
        ...
    }
    catch (IOException e) {
        System.out.println("Loi doc file");
    }
}
```

- Khi có lỗi phương thức sẽ ném ra một exception
- Việc kiểm soát exception giúp chương trình kiếm soát được những trường hợp ngoại lệ và xử lý lỗi.
- Những lỗi không kiểm soát được sẽ có những ảnh hưởng bất lợi trong chương trình.
- Dùng từ khóa throws để chỉ định những loại exception mà phương thức có thể ném ra.
- <tiền tố> <tên phương thức>(<đối số>) throws <các exceptions>

- Đoạn code có thể sinh ra lỗi cần đặt trong khối lệnh bắt đầu bằng try.
- Đoạn code để kiểm tra, xử lý trong trường hợp có lỗi xảy ra đặt trong khối lệnh catch.

```
try {
    // Đoạn mã có thể sinh ra lỗi ...
}
catch (<kiểu Exception>){
    // Đoạn mã kiểm soát lỗi
}
```

- Khối lệnh đặt trong finally luôn được thực thi cho dù có Exception hay không.
- Thường dùng để giải phóng tài nguyên

```
try {
// Đoạn mã có thể sinh ra lỗi ...
}
Catch (<kiểu Exception>) { // Đoạn mã kiểm soát lỗi
}
finally {
// Đoạn mã luôn luôn được thực thi
```

Kiểm soá

```
Kiểm soát Exception (tt)
```

```
try {

// Khối lệnh trước dòng lệnh sinh ra lỗi

// Dòng lệnh sinh ra lỗi (Exception)

...
}
catch (<Kiểu Exception>){

// Đoạn mã kiểm soát lỗi
}
finally { ...
}
```

Khối lệnh sau dòng lệnh sinh ra lỗi sẽ bị bỏ qua và không thực hiện khi có exception

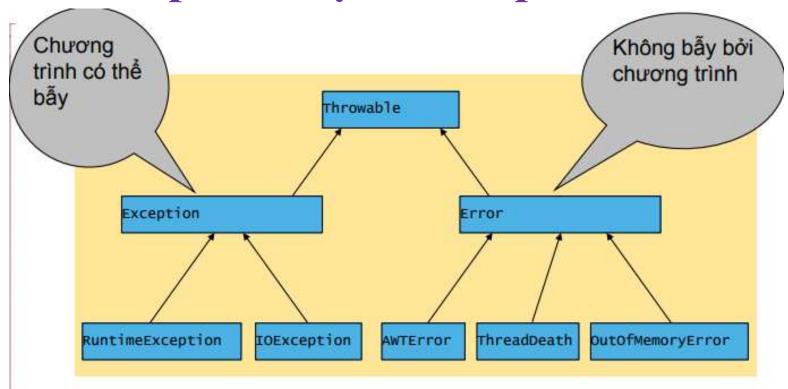
Ví dụ kiểm soát Exception chia cho 0 (tt)

```
import java.io.*;
public class MainClass {
  public static void main(String[] args) {
    try {
      int num_1, num_2;
      BufferedReader in = new BufferedReader(new InputStreamReader(System.in));
      System.out.print("\n Nhap so thu 1:");
      num_1 = Integer.parseInt(in.readLine());
      System.out.print("\n Nhap so thu 2:");
      num_2 = Integer.parseInt(in.readLine());
      float rs = num_1/num_2;
      System.out.print("\n Ket qua:" + rs);
}
```

Ví dụ kiểm soát Exception chia cho 0 (tt)

```
catch (ArithmeticException e) {
    System.out.print("Loi chia cho 0");
}
catch (IOException e) {
    System.out.print("Loi xuat nhap");
}
catch(Exception e) {
    System.out.print("Loi khac");
}
System.out.print("Kiem soat duoc loi hay Khong co loi");
}
```

Phân cấp thư viện của lớp Throwable

 Có thể định nghĩa các exception mới bằng cách dẫn xuất (extends) từ những lớp Exception đang có.